

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
<i>Frister for prosjektsøknader</i>	1
<i>Andre viktige frister</i>	1
Siste nytt fra BIO	1
<i>BIO skal fornye alle komitéer og utvalg</i>	1
<i>Husbygging: mellombygget</i>	2
<i>BIO i media: fjellrev i BT</i>	2
<i>Oppdatering av BIOs websider</i>	2
<i>Registrering av publikasjoner</i>	2
Siste nytt fra verden rundt oss	2
<i>Mer enn 30 ledige biologi-stillinger</i>	2
Ny doktorgrad	2
<i>Erik Vikingstad: Kjønnsmodning hos laks</i>	2
<i>Sofia J. Morais: Lipidfordøyelse hos marine fiskelarver</i>	3
<i>Prøveforelesning Dr. scient. graden for Kjersti Tjensvoll</i>	3
Info fra studieseksjonen	3
<i>Mastergradstudenter og veiledere: Søknad om midler til seminar/konferanse og feltarbeid</i>	3
Gjeste forelesninger, seminarer og konferanser	4
<i>BIO-SEM: PET-scannerteknologi og dens anvendelse</i>	4
<i>Natur 2006 - Artsdatabankens konferanse om biologisk mangfold</i>	4
Utlysninger og prosjekter	4
<i>EUs 7. rammeprogram</i>	4
<i>ESF-utlysning med gode muligheter for BIO-mikrobiologene</i>	4
Nye artikler	4
<i>Andeas Steigen: sannsynligheten for å ruinere seg gjennom investeringer</i>	4
<i>Andeas Steigen: fargestoff i bær fra Rubus-arter</i>	4
<i>Gyda Christophersen og Thorolf Magnesen: dyrking av kamskjell-larver</i>	5

Viktige tidsfrister

Frister for prosjektsøknader

Mer info om følgende utlysninger og mange flere finner du enten lenger ned eller [her](#)

Husk BIOs interne frister 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

16. jan: - Polarforskning

1. feb: - Nordic Marine Academy: både Mobilitet og
- organisering av Forskerkurs

18., 19. og 25. jan: diverse Marie Curie –ordninger

8. feb: - EU: FOOD

20. jan: UiB-utlysning. Forkserinitierte prosjekter

15. feb: - EU NEST Pathfinder

Andre viktige frister

1. februar: Søknadsfrist for tilgang til felles forskningsinstallasjoner

15. februar: Registrere publikasjoner i Frida (se s. 2)

Siste nytt fra BIO

BIO skal fornye alle komitéer og utvalg

BIO har siden etableringen opprettet en rekke komitéer og utvalg. Ikke alle disse har fått klart definert funksjonstid. Dette skal vi nå få ordnet opp i. Når vi har rekapitulert en full oversikt over hvilke komitéer som er nedsatt, og hvem som sitter i dem, vil et forslag til fornyelse bli lagt fram for instituttrådet. Forhåpentligvis vil de fleste sitte en periode til. Denne perioden blir nå samkjørt med

Postadresse:
Postboks 7800
N-5020 Bergen
Norge

Besøksadresse:
Bioblokken, 3. etg.
Høyteknologisenteret
i Bergen.
Thormøhlensgate 55

Telefon:
+47 55 58 44 00
Telefaks:
+47 55 58 44 50

E-post:
post@bio.uib.no
Internett:
http://www.bio.uib.no

Jarl Giske:
Tlf 84403
Mob 9920 5975

valgperiodene ved UiB, altså fram til sommeren 2008. Studentene, som antas å ha et kortere perspektiv på sitt forhold til BIO, blir som vanlig valgt for ett år (om gangen).

Husbygging: mellombygget

UiBs eiendomsavdeling (EIA) har nå lagt en tidsplan for ombyggingen av mellombygget i HIB. Det skal legges gulv helt fram til vinduet/veggen mot hovedinngangen, og arealet i 2. og 3. etasje skal fylles med kontorer og større rom. Denne våren skal gå med til planlegging. Entreprenørene skal sette i gang enten like før eller like etter ferien, og et lite stykke ut på høsten blir nok området uutholdelig for Modelleringsgruppa. Arbeidet ventes ferdig omtrent ved påsketider neste år, og da kan modellørene vende tilbake. Da vil mellombygget også ha plass til kontorer for de som nå sitter i 3. etasje i bioblokken, og ombyggingen av dette arealet kan ta til.

BIO i media: fjellrev i BT

Professorene [Petter Larsson](#) og [Harald Kryvi](#) skrev i Bergens Tidende i går om forvaltningen av fjellrev på Finse. [Les innlegget her](#).

Oppdatering av BIOs websider

Alle BIO-ansatte (også tekniske og administrative) oppfordres til å holde sine egne websider oppdatert, helst både på norsk og engelsk. Husk også publikasjonslisten (se neste avsnitt).

Gå inn på www.bio.uib.no, klikk på Hvem er hvem, så på ditt eget navn og på Endre data. Du må da logge deg inn med dine Unix-koordinater (nboxx, nfixx, etc).

Forskergruppelederne har også tilgang til å redigere sin egen forskergruppe-side, samt gi redigeringsadgang til flere.

Ansatte og forskergrupper som ikke har bilde på siden sin bes sende et til Jon Steine.

Forskere som ser behov for å legge inn ekstra elementer utover malen, kan ta kontakt med Jon for å opprette en supplerende webside på uib.no/People. Forskere og forskergrupper som pr. i dag har slike websider på ymse servere med bl.a. "bot", "im" eller den slags bes flytte aktuelt innhold over til BIO (og evt. People), og erstatte alt innhold i den gamle siden med en lenke til BIOs.

For øvrig tar Jon og Clelia fortsatt i mot gode forslag, etter hvert...

Registrering av publikasjoner

Forskerne bes å legge inn på [FRIDA](#) referansene til sine respektive artikler publisert i 2005. Dette er primært for at UiB og BIO skal få uttelling ved neste bevilgning fra Departementet. Fristen er **15. februar**.

Dessverre, f.t. kommuniserer ikke FRIDA godt med andre databaser, slik at foreløpig bør forskerne legge referansene også inn i BIOs database (via sine egne websider). Egen publikasjonsside med muligheter for sortering og søk er underveis.

Siste nytt fra verden rundt oss

Mer enn 30 ledige biologi-stillinger

Ennå før BIO har klart å lyse ut en liten bunke av universitetsstipendiatstillinger, så er det mye spennende å søke på for både ferske Mastere og etablerte forskere. BIOs webside over ledige stillinger (se link øverst på første side i hvert BIO-INFO) har nå mer enn 30 stillinger listet opp. Flere av dem har søknadsfrist i dag ...

Ved BIO blir det snart lyst ut flere helt åpne universitetsstipendiatstillinger, samt en som er knyttet til [EERCG](#). Det er bare å begynne å planlegge søknaden, første skritt er gjerne å ta kontakt med den som du ønsker skal være din doktorgradsveileder.

Ny doktorgrad

Erik Vikingstad: Kjønnsmodning hos laks

Cand. scient Erik Vikingstad disputerer 19. januar for dr. scient graden med avhandlingen *Aspects of sexual maturation in Atlantic salmon (Salmo salar L.)*.

En viktig forutsetning for å kunne holde en art i oppdrett er at en forstår og kan kontrollere samspillet mellom miljøfaktorer og biologiske prosesser i dyret, som f. eks. kjønnsmodning. Tidlig kjønnsmodning er et stort problem i matfiskproduksjon av laks, da dette fører til reduksjon i vekst, dårlig fôrutnyttelse, og redusert filetkvalitet, og dette gir økonomisk tap for oppdretteren. Ved stamfiskanlegg derimot, er forutsigbar og kontrollerbar kjønnsmodning en nødvendighet. Økt kunnskap om kjønnsmodningsprosessen og hvordan den kan kontrolleres er derfor viktig for utvikling av havbruksnæringen. Avhandlingen undersøker ulike sider ved regulering av alder ved første kjønnsmodning (pubertet) og modningstidspunktet i den normale gytesesongen hos laks, og i hvilken grad disse mekanismene blir styrt av miljømessige, genetiske og endokrine faktorer. Arbeidet viser at alder ved første kjønnsmodning i stor grad er påvirket av komplekse samspill mellom individets vekst, miljøforhold og genetikk. Dessuten tyder arbeidet på at denne beslutningsprosessen skjer flere måneder før gytesesongen begynner. Resultatene vil være av betydning for videre avlsarbeid og i utviklingen av nye produksjonsmetoder . [Les mer](#)

Sofia J. Morais: Lipidfordøyelse hos marine fiskelarver

Sofia J. Morais disputerte tirsdag 10. januar for dr. graden ved Universitetet i Algarve, Faro, Portugal med avhandlingen: *"Digestive physiology and food intake in marine fish larvae with respect to dietary neutral lipids"*.

Dr gradsarbeidet har sin bakgrunn i problemstillinger rundt det første fôroptak hos fiskelarver i oppdrett. Over hele verden benyttes fôrorganismer som ikke er naturlig tilgjengelige for marine fiskelarver, og disse fôrdyrene må tilføres store mengder fett (anrikning) for at de skal få et tilstrekkelig nivå av kritiske essensielle flerumettede fettsyrer. Dr. arbeidet viste at det høye nivå av nøytralt fett i fôrdyrene faktisk virker veksthemmende på fiskelarvene. Dette kan være forårsaket av flere faktorer, men resultatene indikerte at fettfordøyelsen ikke er en begrensende faktor. Derimot ser det ut til at effektiviteten på fett-transporten over tarmcellene hemmes når nivå av nøytralt fett blir for høyt og resulterer i at fett hopper seg opp i tarmcellene. Dette påvirker opptaket og metabolismen av både fettsyrer og aminosyrer. Avhandlingen består av syv arbeider.

Personalia: Sofia Morais er født i 1975 (Mosambique) og oppvokst i Lisboa, Portugal.

Hovedveilederansvaret har vært delt mellom prof. Maria Teresa Dinis (UAlg) og **Ivar Rønnestad (BIO)**, mens Luis Conceição (UAlg) og Bill Koven (NCM; Israel) har vært biveiledere. Sofia gjennomførte totalt ett år av sitt dr. gradsarbeid ved UiB i perioden 2001-03 og hadde uvurderlig nytte av tilgangen av forsøksmateriale i larvelinjen på **locuset** "Tidlig livshistorie til marin fisk".

Prøveforelesning for Dr. scient. graden for Kjersti Tjensvoll

Opgitt emne: Applikasjoner av qRT-PCR (kvantitativ revers transkripsjon polymerase kjedereaksjon)

Tid: KL. 10.15 onsdag 18. januar 2006

Sted: Seminarrom 328 C1, Institutt for biologi, Høyteknologisenteret

Bedømmelseskomité: Seniorforsker Audun Nerland, Forsker Eirin Fausa Pettersen, Forsker Ivar Hordvik

Info fra studieseksjonen

Mastergradsstudenter og veiledere: Søknad om midler til seminar/konferanse og feltarbeid

Mastergradsstudenter ved BIO kan søke om midler til seminar/konferanse og feltarbeid. Frist 31. januar 2006. Søknaden skal sendes til BIOs studieadministrasjon, realfagbygget.

Nærmere info og søknadsskjema: http://www.uib.no/mnfa/felt_seminar/

Gjesteforelesninger, seminarer og konferanser

BIO-SEM: PET-scannerteknologi og dens anvendelse

BIOs seminarserie starter året med en gjestepresentasjon: Prof. Torfinn Taxt, ved Institutt for biomedisin har takket ja til å fortelle oss om utviklingen av det nye PET/CT senteret og forskningsmulighetene det gir. PET/CT senteret er et fellesprosjekt for Haukeland Universitetssykehus og UiB, og utvikles for diagnostikk og forskning.

Tirsdag 24. januar 14.15 til 15.00. Jahnebakken 5, Auditorium 101

Presentasjonene innen BIO-seminarserien finner sted annen hver tirsdag på samme tidspunkt og sted.

Natur 2006 - Artsdatabankens konferanse om biologisk mangfold

Dato: Tirsdag 9. mai

Sted: Oslo, Grand Hotel Rica

Tema: 2010-målet - Den internasjonale og nasjonale målsetting om å stanse tapet av det biologiske mangfoldet innen 2010.

Mer info om [Artsdatabanken](#) og om selve [konferansen](#)

Utlysninger og prosjekter

EUs 7. rammeprogram

Vi minner om info-møtet ved Astrid Bårdgard for BIO-ansatte

Torsdag 19. januar kl. 9.00

HIB, 3. etg. seminarrom 328C1

ESF-utlysning med gode muligheter for BIO-mikrobiologene

EUROCORES. [Challenges of Marine Coring Research \(EuroMARC\)](#).

Blant temaene: Ocean biogeochemistry and the carbon cycle; Deep biosphere

Norge er heldigvis med i dette programmet, så det er bare å søke, men det forutsettes samarbeid med andre medlemsland. Søknadsprosessen i to stadier. Frist for innlevering av skisse : **12. mars**. Utvalgte blir invitert til å sende fulstendige søknader innen **25. juni**.

Nye artikler

Denne uka tar vi med 3 artikler fra SMR i 2005. Ikke for at BIO skal skyte dem på oss, men fordi de vil inngå i databasen som brukes i økonomitildelingen av forskergruppene i 2006. Og fordi vi på denne måten kan gi litt innsikt i hva Steigen, Magnesen og Resten (SMR) har holdt på med.

Andeas Steigen: sannsynligheten for å ruinere seg gjennom investeringer

Paulsen J, Kasozi J, Steigen A 2005. A numerical method to find the probability of ultimate ruin in the classical risk model with stochastic return on investments. INSURANCE MATHEMATICS & ECONOMICS 36: 399-420

Abstract: Let $\psi(y)$ be the probability of ultimate ruin in the classical risk process compounded by a linear Brownian motion. Here y is the initial capital. We give sufficient conditions for the survival probability function $\phi = 1 - \psi$ to be four times continuously differentiable, which in particular implies that ϕ is the solution of a second order integro-differential equation. Transforming this equation into an ordinary Volterra integral equation of the second kind, we analyze properties of its numerical solution when basically the block-by-block method in conjunction with Simpsons rule is used. Finally, several numerical examples show that the method works very well.

Andeas Steigen: fargestoff i bær fra Rubus-arter

Byamukama R, Kiremire BT, Andersen ØM, Steigen A 2005. Anthocyanins from fruits of *Rubus pinnatus* and *Rubus rigidus*. JOURNAL OF FOOD COMPOSITION AND ANALYSIS 18: 599-605

Abstract: The same anthocyanins, cyanidin 3-(6"-O-alpha-rhamnopyranosyl-beta-glucopyranoside) (1), and cyanidin-3-O-beta-glucopyranoside (2), were isolated from extracts of red fruits of *Rubus pinnatus* Willd. and purple-black fruits of *Rubus rigidus* Sm. using Amberlite XAD-7 column chromatography, Sephadex LH-20 gel filtration and preparative HPLC. Their structures were elucidated by a combination of chromatography, homo- and heteronuclear NMR techniques. The relative amounts of 1 and 2 in *R. rigidus* were 59.4% and 40.6%, respectively, while in *R. pinnatus*, the relative amounts were 58.6% and 41.4%, respectively.

Gyda Christophersen og Thorolf Magnesen: dyrking av kamskjell-larver

Louro A, Christophersen G, Magnesen T, Roman G 2005.

Suspension culture of the great scallop *Pecten maximus* in Galicia, NW Spain - Intermediate primary culture of hatchery produced spat. JOURNAL OF SHELLFISH RESEARCH 24: 61-68

Abstract: A technique for growing small *P. maximus* spat in suspension culture from rafts is described. Hatchery produced spat of initial size 3.0- and 4.3-mm shell height were transferred to a sea-based primary nursery system in May. Scallop

spat (3.0 mm) grew to 16.8 ± 3.0 mm during 85 days. Survival was $70.0 \pm 8.1\%$, but decreased due to presence of predators in 33.4% of the sampling units, to between 0 and 37.4%. Important predators were the crabs *Atelecyclus undecimlineatus*, *Liocarcinus arcuatus*, and *Necora puber* and the starfish *Asterias rubens*. A significant negative correlation was found between *Asterias rubens* arm length and survival of scallops. Initial shell height affected growth and survival significantly whereas stocking density (50-400 spat quarter(-1) and initial coverage of 1% to 17%) had significant effect on growth. Spat of 4.3 mm initial size were significantly bigger than the spat of 3.0 mm after 34 and 57 days, whereas survival was $96.4 \pm 4.4\%$ versus $71.4 \pm 12.8\%$ after 37 days. No mortality occurred during the second sampling period, but growth was negatively correlated to increased density of spat. The results give important information regarding development of economic production of scallops and showed promising opportunities for optimizing stocking density in intermediate primary culture. The choice of production methods in the next production step (secondary nursery stage) can be based on the results obtained.

